

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 19INF00093

Datum advies: 13 juni 2019	Onderwerp: Monitor Sociaal Domein 2018 en 1e kwartaal 2019
Kennis nemen van: De voortgang in de uitvoering van het sociaal domein 2018 en 2019 De KPI's voor toegang en ondersteuning WMO en Jeugdzorg in Overbetuwe	
Status advies: openbaar	Argument: (indien niet openbaar)
Portefeuillehouder: R.W.M. Engels D.E.W. Horsthuis W.A. Hol	Datum b&w-vergadering: 25 juni 2019
Betrokkenen bij voorstel extern: n.v.t.	Betrokkenen bij voorstel intern: De (beleids)inhoudelijke en financiële medewerkers binnen het sociaal domein
Bijlagen: 19bij07309 - Factsheets 2018 19bij07310 - Monitor Sociaal Domein 2018 19bij07311 - Factsheets 2019 19bij07312 - Monitor Sociaal Domein 1 ^e kwartaal 2019	

Kennis nemen van:

De voortgang in de uitvoering van het sociaal domein 2018 en 2019
De KPI's voor toegang en ondersteuning WMO en Jeugdzorg in Overbetuwe

Inleiding

In 2018 heeft de gemeente Overbetuwe een nieuwe visie op het sociaal domein vastgesteld in 'Overbetuwe Samen'. In deze visie geven we aan hoe we de toegang, ondersteuning en participatie voor en van onze inwoners dichtbij, betaalbaar, bereikbaar en kwalitatief nog beter kunnen organiseren. Met 'Overbetuwe Samen' maken we de gewenste beweging naar voren en geven we onze partners meer verantwoordelijkheid voor de uitvoering in het sociaal domein. In de Monitor Sociaal Domein geven we inzicht in de voortgang van de uitvoering van het sociaal domein. Met deze informatiememo met bijlagen presenteren we de Monitors Sociaal Domein over 2018 en over 2019 1^e kwartaal.

Monitoren met KPI's WMO en Jeugdzorg

We zijn in 2018 gestart met monitoren op basis van Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). Met deze KPI's volgen we de resultaten op de beleidsthema's toegang, kwaliteit en betaalbaarheid van de geleverde ondersteuning. In de Monitors zijn resultaten voor de KPI's weergegeven in factsheets en vervolgens toegelicht. Met de KPI's kunnen we de ontwikkeling in het sociaal domein op een beknopte wijze weergeven. Het overzicht van de KPI's voor de toegang en maatwerkvoorzieningen WMO en Jeugdzorg zijn in de bijlage van de Monitor Sociaal Domein 2019 1^e kwartaal opgenomen.

De Monitor 2019 1^e kwartaal geeft een beeld hoe we u in de komende kwartalen gaan informeren. Daarbij zullen we de kwartaalrapportages in de komende periode verder uitbreiden, omdat we steeds meer informatie verkrijgen. Ook zal de factsheet voor het domein Participatie een onderdeel worden van de kwartaalmonitor. Over KPI's voor Participatie zullen we u in de 2^e helft van 2019 nader informeren. En in aanloop naar de start van de coöperatie Overbetuwe zullen we samen met de partners aanvullende KPI's opstellen die ook onderdeel worden van de Monitor. Hierover zullen we u in het laatste kwartaal van 2019 informeren.

Na de zomer leggen we aan u voor of de KPI's en factsheets met toelichting voldoen aan uw informatiebehoefte en voldoende inzicht geven in de toegang, kwaliteit en betaalbaarheid van de geleverde ondersteuning WMO en Jeugdzorg. Het presidium zal te zijner tijd bepalen op welke politieke avond dit wordt geagendeerd.

Samenvatting Monitors

Het Overbetuwse beleid voor het Sociaal Domein bestaat uit drie thema's: Toegang ('dichtbij' en 'bereikbaar'), Kwaliteit en Betaalbaarheid.

Toegang WMO en Jeugdzorg

De monitor laat zien dat we de ondersteuning voor onze inwoners steeds meer 'dichtbij' organiseren: er ontstaan meer initiatieven, lokale diensten en algemene voorzieningen. Tegelijkertijd ligt de sleutel om zwaardere zorg te voorkomen bij een verdere versterking van 'de voorkant' en zal Overbetuwe Samen hierop investeren.

Onze inwoners weten de Toegang te vinden; we zijn 'bereikbaar'. Dit blijkt uit de stijging van het aantal ondersteuningsvragen bij Sociale Kernteams en bij WMO en Jeugdzorg en uit de cliëntervaringen. Tegelijkertijd geven onze inwoners aan dat de breed georganiseerde Toegang met Sociaal Kernteam niet altijd duidelijk is. Met Overbetuwe Samen gaan we de toegang eenduidig voor onze inwoners organiseren.

De Toegang tot maatwerkvoorzieningen laat in 2018 voor Jeugdzorg een stijging van 10% zien voor het totaal aantal cliënten ten opzichte van 2017. Bij WMO is deze stijging voor WMO oude taken 2% en voor WMO nieuwe taken 7%.

Naast de stijging van het aantal cliënten, komt de toename in de Jeugdzorg ook door betere en snellere vroegsignalering en zwaardere en langere zorgtrajecten. De toegang ziet ook meer hulpvragen die meer een maatschappelijke dan psychische achtergrond hebben:

(v)echtscheidingsproblematiek, gebruik van social media, prestatiedrang, etc. De oplossingen voor deze hulpvragen hoeven niet in de individuele zorgtrajecten te liggen. Om meer grip op te krijgen op de Toegang en de af- en opschaling van zorg is verdergaande samenwerking tussen

huisartsen, zorgaanbieders en de Toegang nodig. In 2018 kwam circa de helft van alle doorverwijzingen van de huisartsen. Deze doorverwijzingen willen we meer via onze Toegang laten verlopen.

De stijging bij de WMO is toe te schrijven aan de vergrijzing in de bevolkingssamenstelling. Daarnaast zien we een stijging in de vervoersvoorzieningen, die samenhangt met de toename in voorzieningen, zoals begeleiding.

Toegang Participatie

Het kandidatenbestand bij Werk & Inkomen is in 2018 afgenomen met 24 dossiers ten opzichte van 2017. De economische groei in 2018 is de belangrijkste oorzaak voor de afname van het aantal uitkeringsdossiers. Een andere oorzaak voor de daling komt door de kandidaat gerichte aanpak, die heeft geleid tot extra uitstroom.

In 2018 is het visiedocument 'Van cliënt naar kandidaat' vastgesteld. Hierin is in aangekondigd dat er in 2019 een uitvoeringsplan wordt opgesteld. Dit uitvoeringsplan wordt de basis voor de monitoring van het domein Participatie. De KPI's voor het domein Participatie leggen we voor aan de raad.

Kwaliteit

Uit de cliëntervaringsonderzoeken blijkt dat onze cliënten van het Sociaal Kernteam, de WMO, de Jeugdzorg en van Werk & Inkomen tevreden zijn over de gemeentelijke dienstverlening en de verleende WMO en jeugdzorg. Een verbeterpunt is de snelheid waarmee WMO-clieënten worden geholpen.

De kwaliteit van zorg wordt ook bepaald en getoetst door de regio Centraal Gelderland. Met de regionale inkoop voor WMO en Jeugdzorg worden kwaliteitseisen gesteld. De regionale inkoop heeft tot veel keuzemogelijkheden voor de inwoner geleid. Een keerzijde van het grote zorgaanbod is dat bekendheid met en controle op de zorgaanbieders lastiger is. Overbetuwe heeft in 2018 bij 190 zorgaanbieders WMO en Jeugdzorg ingekocht middels de regionale aanbesteding. Met Overbetuwe Samen wordt expliciet een keuze gemaakt om strengere kwaliteitseisen te stellen en met minder zorgaanbieders samen te werken.

Betaalbaarheid

Het financieel kader voor het sociaal domein is niet toereikend om de lasten te betalen. Het resultaat voor het financieel kader Sociaal Domein 2018 is een negatief saldo tussen de gerealiseerde baten en lasten van € 3,5 mln. Vanaf 2017 zien we een trendmatige ontwikkeling waarbij de lasten hoger zijn dan de baten.

Het negatieve resultaat binnen het financieel kader Sociaal Domein is grotendeels toe te schrijven aan de stijging van de jeugdzorg en de daarmee samenhangende kosten en ontoereikende jeugdzorgbudgetten van het rijk om deze gedecentraliseerde taak te kunnen uitvoeren. De toename van jeugdzorg is terug te zien in bijna alle zorgcategorieën, waarbij de toename voornamelijk zit in de ambulante jeugdhulp op locatie van aanbieder en in de jeugdzorg met verblijf. Andere oorzaken voor de stijgende jeugdzorgkosten zijn de stijging in de administratieve lasten bij zorgaanbieders en gemeente en de 'huisartsenroute' waarbij (veelal hoogopgeleide) inwoners jeugdzorg via de huisarts regelen en onze Toegang hier geen sturing op heeft. De stijging van jeugdzorgkosten is een landelijke trend.

Voor een kleiner deel is het negatieve resultaat toe te schrijven aan een stijging van de WMO zorgkosten door toenemende vraag (vanwege vergrijzing) en de kostentoeename in het (doelgroepen)vervoer.

De lasten en baten voor het domein Participatie waren in 2018, ondanks een toenemende instroom van kandidaten met arbeidsbeperking, nog in evenwicht.

Consequenties

Uit de monitoring van het sociaal domein komen verschillende verbeteracties naar voren. Enkele belangrijke verbeteracties met Overbetuwe Samen zijn:

- Eenduidige toegang met betere aansluiting op het lokale netwerk
- Verdere investering in algemene voorzieningen
- Betere samenwerking met huisartsen
- Minder zorgaanbieders en minder administratieve lasten
- Verdere uitbreiding van monitoring domein Jeugdzorg en WMO op basis van KPI's
- Het gebruik van KPI's voor het domein Participatie op basis van het uitvoeringsplan

Communicatie

De Monitors Sociaal Domein 2018 en 1^e kwartaal 2019 worden ter informatie aan u en aan de participatieraad toegestuurd.

Behandelend adviseur voor technische vragen: G.H. Frederiks, tel.: 14 0481, email: g.frederiks@overbetuwe.nl

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. M.F.H. Knaapen

R.P. Hoytink-Roubos